



projekt oto-GOZ

Dane GUS na potrzeby pomiaru transformacji kraju w kierunku GOZ

Wiesława Domańska

Zastępca Dyrektora Departamentu Badań Przestrzennych i Środowiska GUS

Podstawy prawne funkcjonowania statystyki publicznej w Polsce

- **Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej**
(Dz.U. 2020 poz. 443 z późn. zm.)
- **Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej**
(na rok 2020 – Dz.U. 2019 poz. 2366)

Ustawa o statystyce publicznej

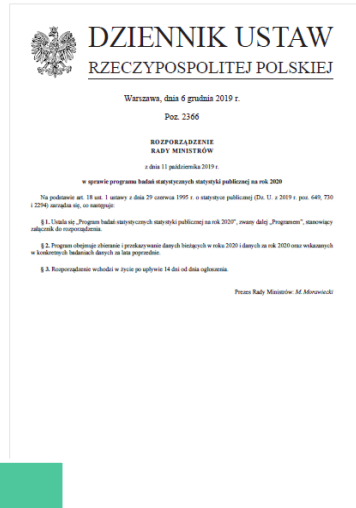
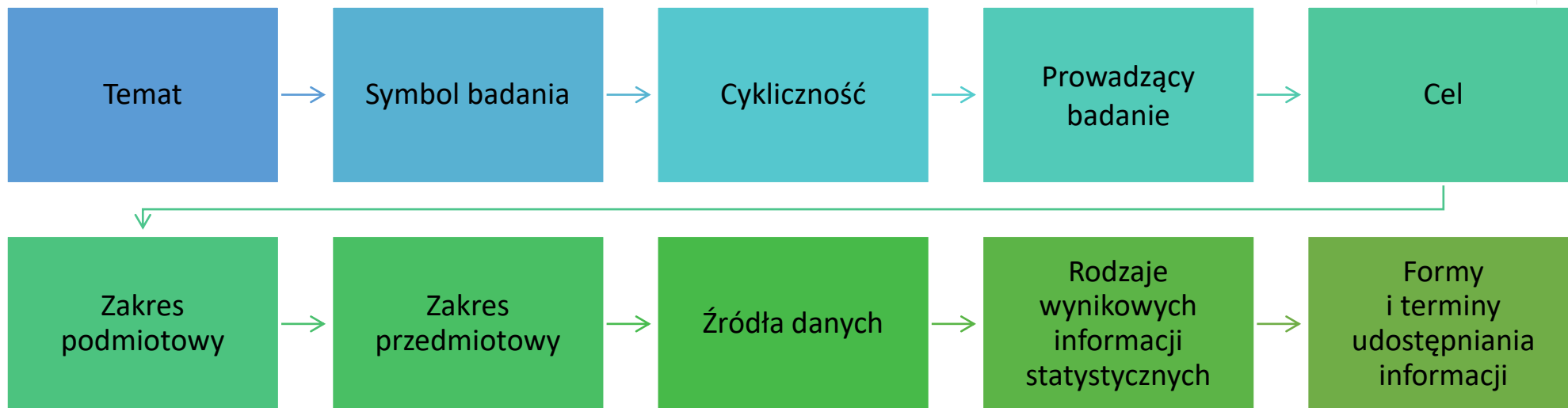
- Określa zasady i tworzy podstawy **rzetelnego, obiektywnego, profesjonalnego i niezależnego** prowadzenia badań statystycznych, których wyniki mają charakter **oficjalnych danych statystycznych**
- Ustala **organizację i tryb prowadzenia tych badań** i zakres związanych z nimi obowiązków

Program badań statystycznych statystyki publicznej (PBSSP)

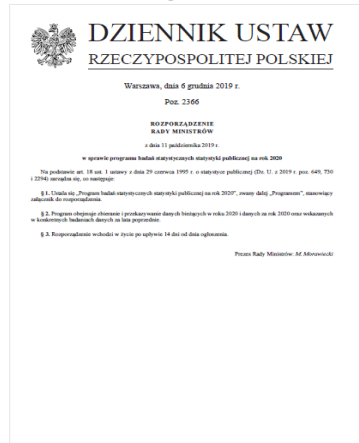
uchwalany corocznie przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia

PBSSP składa się z dwóch części:

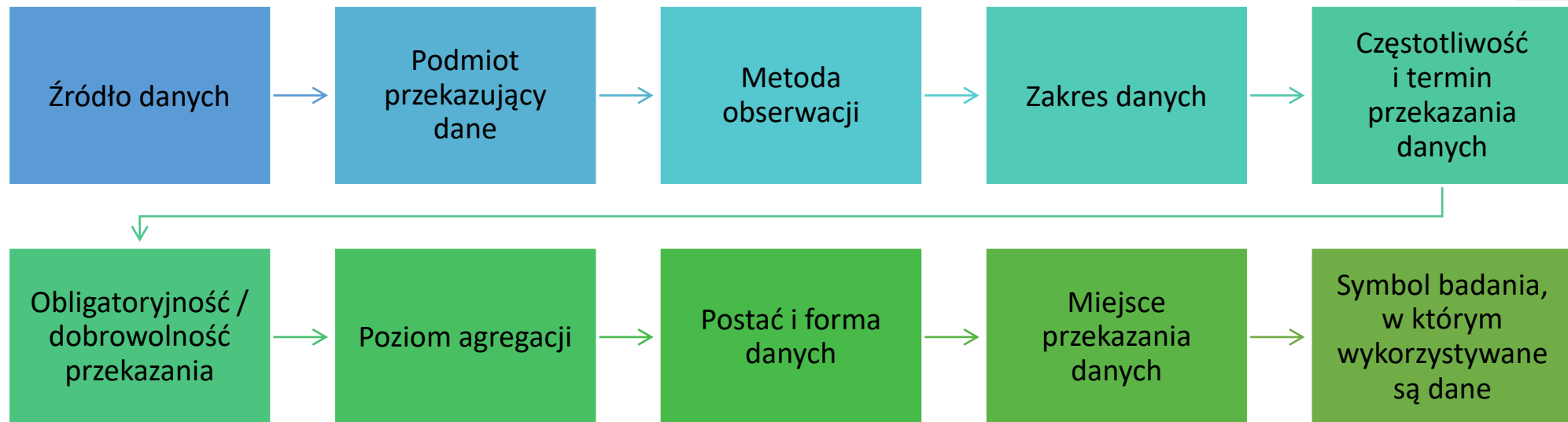
- Część I. Informacje o badaniach – określa dla każdego badania:



Program badań statystycznych statystyki publicznej (PBSSP)



- Część II. Informacje o przekazywanych danych:



Program badań statystycznych statystyki publicznej (PBSSP)

Program badań statystycznych statystyki publicznej (PBSSP) na rok 2020
obejmuje 32 bloki tematyczne



(**Stan i ochrona środowiska**, Organizacja państwa, samorząd terytorialny, Obrona narodowa, bezpieczeństwo wewnętrzne, wymiar sprawiedliwości, Gospodarka społeczna, Rodzina, Ludność, procesy demograficzne, Rynek pracy, Mieszkania, infrastruktura komunalna i inne)

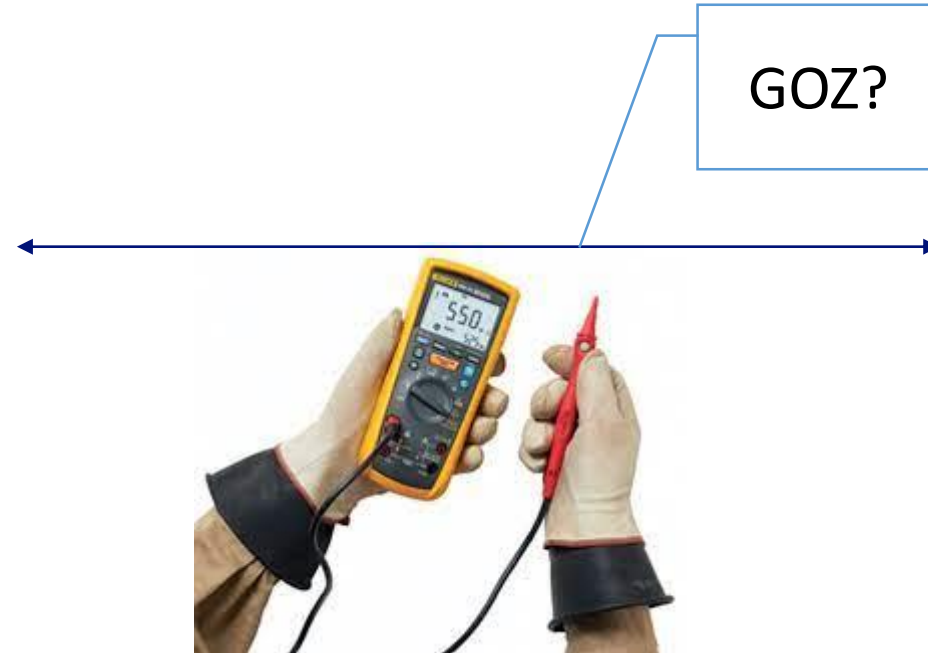


„Stan i ochrona środowiska”
13 tematów badawczych

Transformacja społeczno-gospodarcza kraju w kierunku GOZ

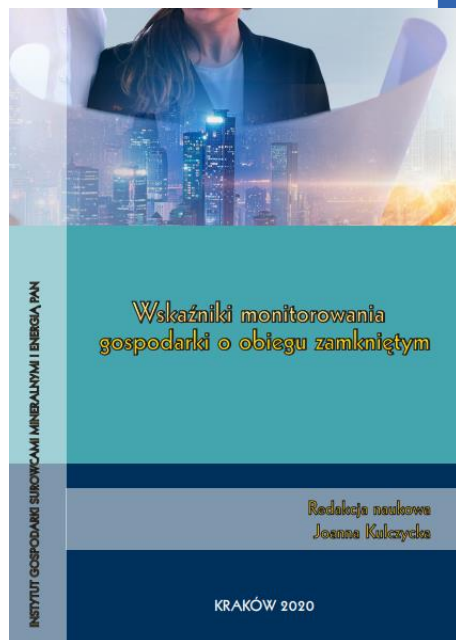
Utopia

Jak to
zmierzyć?



***Cel na
wyciągnięcie
ręki***

Transformacja społeczno-gospodarcza kraju w kierunku GOZ – jak zmierzyć?



PROPOZYCJA WSKAŹNIKÓW POMIARU TRANSFORMACJI GOSPODARKI POLSKIEJ W KIERUNKU GOZ

Agnieszka NOWACZEK
 AGH Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków
 Joanna KULCZYCKA
 Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Kraków
 Anna BĄCZYK
 Ministerstwo Rozwoju, Warszawa

wskaźniki

INDEKS WPLYWU GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM NA ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY. WSTĘPNA PROPOZYCJA W ZAKRESIE ZRÓWNOWAŻONEJ KONSUMPCJI

Jakub GŁOWACKI
 Piotr KOPYCINSKI
 Łukasz MAMICA
 Katedra Gospodarki Publicznej, Kolegium Gospodarki i Administracji Publicznej, Uniwersytet Ekonomiczny, Kraków
 Mateusz MALINOWSKI
 Katedra Inżynierii Bioprocessów, Energetyki i Automatykacji, Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki, Uniwersytet Rolniczy, Kraków

Tabela 1. Propozycja wskaźników transformacji GOZ dla działalności gospodarczej w Polsce (wskaźniki produktu)

Poziom	Nazwa wskaźnika/ jednostka	Pożądany kierunek zmiany
Główny	Produktywność zasobów – stosunek PKB do krajowej konsumpcji materialnej	↓
	Udział energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii brutto przedsiębiorstw [%]	↑
	Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB [%]	↑
Zy	Produktywność zasobów wodnych – iloraz PKB i całkowitego rocznego poboru wody [%]	↓
	Wielkość wytworzonych odpadów przemysłowych w relacji do PKB [%]	↓
	Udział odpadów komunalnych przekazanych na składowiska (w tym po przetworzeniu) w stosunku do całkowitej masy odebranych odpadów komunalnych	↑

Tabela 4. Wskaźniki postulatywne i istniejące dotyczące wpływu GOZ w zakresie zrównoważonej konsumpcji na rozwój społeczno-gospodarczy (wymiar środowiskowy)

Lp.	Wskaźnik po weryfikacji	Zakres danych	Istniejący/postulatywny	Pożądany kierunek zmiany wskaźnika	Wymiar wskaźnika (waga)		
					krajowy	regionalny	lokalny
1	Udział gospodarstw domowych kompostujących odpady żywnościowe	udział gospodarstw domowych deklarujących kompostowanie odpadów żywnościowych	postulatywny	(+)	33,3	33,3	33,3
2	Poziom recyklingu	iloraz masy wszystkich odpadów komunalnych poddanych recyklingowi (w tym ponownemu użyciu) i całkowitej masy odebranych odpadów komunalnych	istniejący	(+)	33,3	33,3	33,3
3	Udział odpadów deponowanych na składowiskach	masa odpadów komunalnych przekazanych na składowisko (w tym po przetworzeniu) w stosunku do całkowitej masy odebranych odpadów komunalnych	istniejący	(-)	33,3	33,3	33,3
Suma					100,0	100,0	100,0

Krajowa konsumpcja materialna (Domestic Material Consumption – DMC)

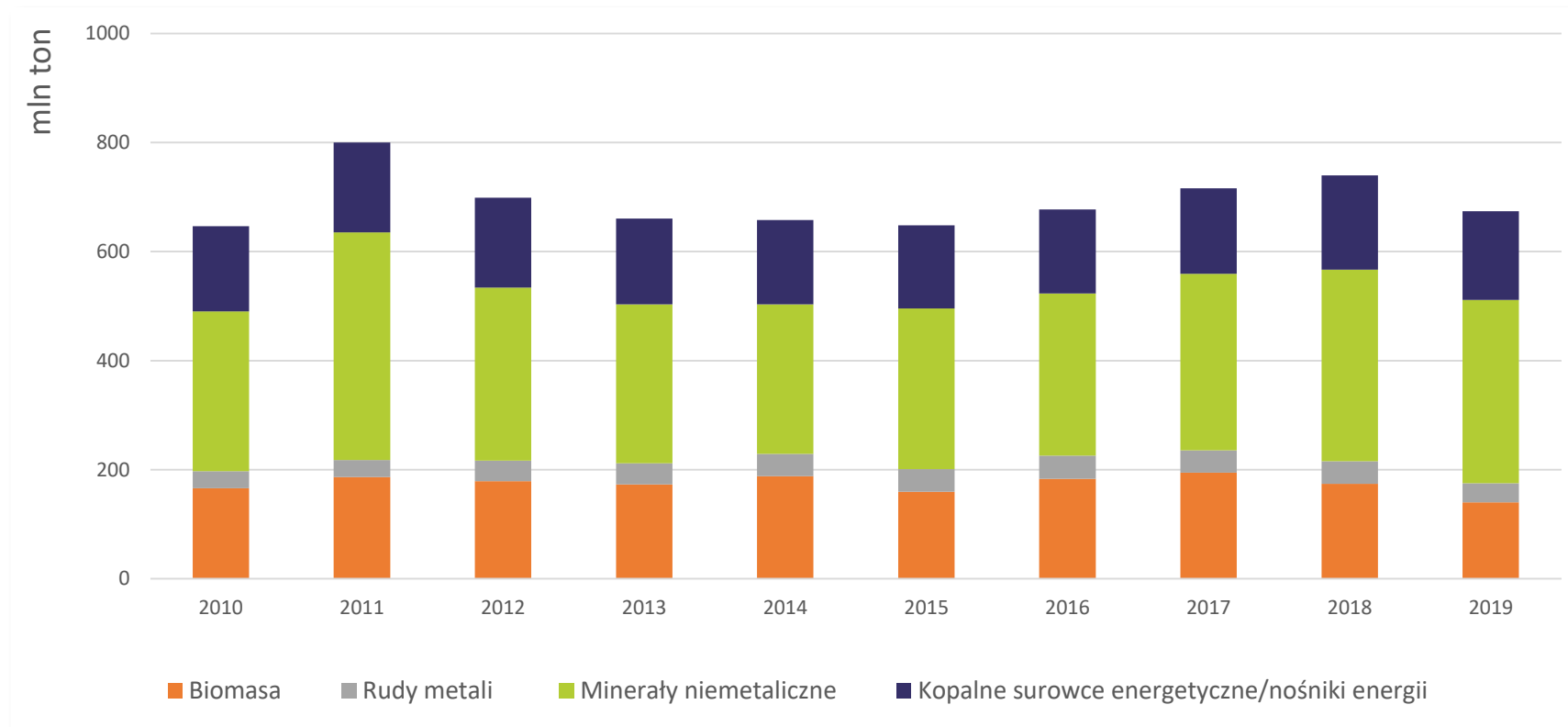


- Źródło danych – Ogólnogospodarcze rachunki przepływów materialnych EW-MFA
- Podstawa prawna – Rozporządzenie PE i Rady 691/2011 w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska

Definicja DMC - pozyskanie krajowe surowców + import surowców – eksport surowców

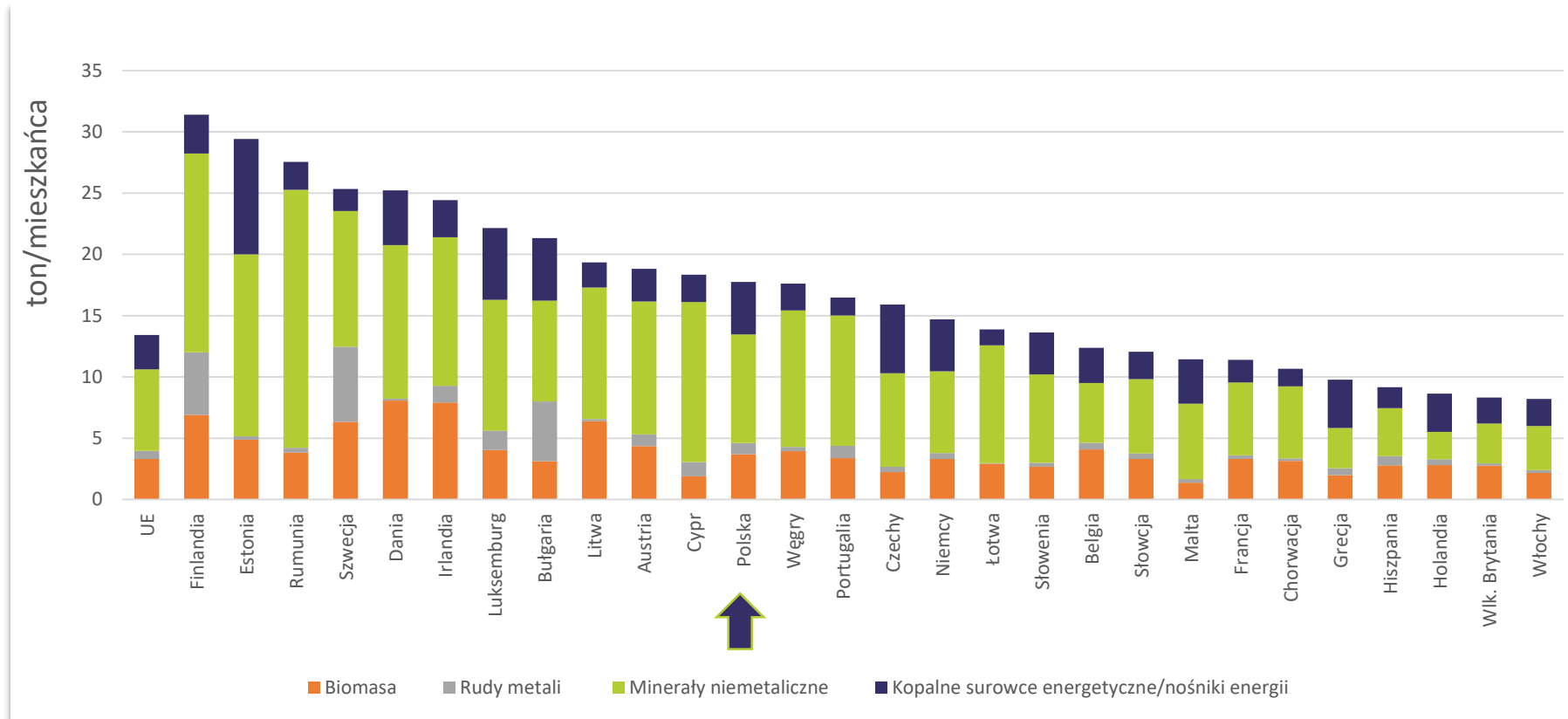
- Obejmuje **sumę surowców pozyskiwanych przez gospodarkę na terytorium kraju oraz import tych surowców minus ilość surowców wysyłanych na eksport**
- Mierzy całkowitą ilość materiałów zużywanych przez gospodarkę
- Klasyfikuje materiały w czterech głównych kategoriach: biomasy, rud metali, minerałów niemetalicznych oraz kopalnych surowców energetycznych

Krajowa konsumpcja materialna dla Polski w podziale na kategorie



Źródło: opracowanie GUS na podstawie danych Eurostatu (Eurostat's Database, <http://ec.europa.eu/eurostat/>, Material flow accounts [env_ac_mfa], 15.04.2021).
Opracowanie: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/srodowisko-energia/srodowisko/ekonomiczne-aspekty-ochrony-srodowiska-2020,14,2.html>

Krajowa konsumpcja materialna w podziale na kategorie w krajach UE w 2019 r.



Źródło: opracowanie GUS na podstawie danych Eurostatu (Eurostat's Database, <http://ec.europa.eu/eurostat/>, Material flow accounts [env_ac_mfa], 15.04.2021).

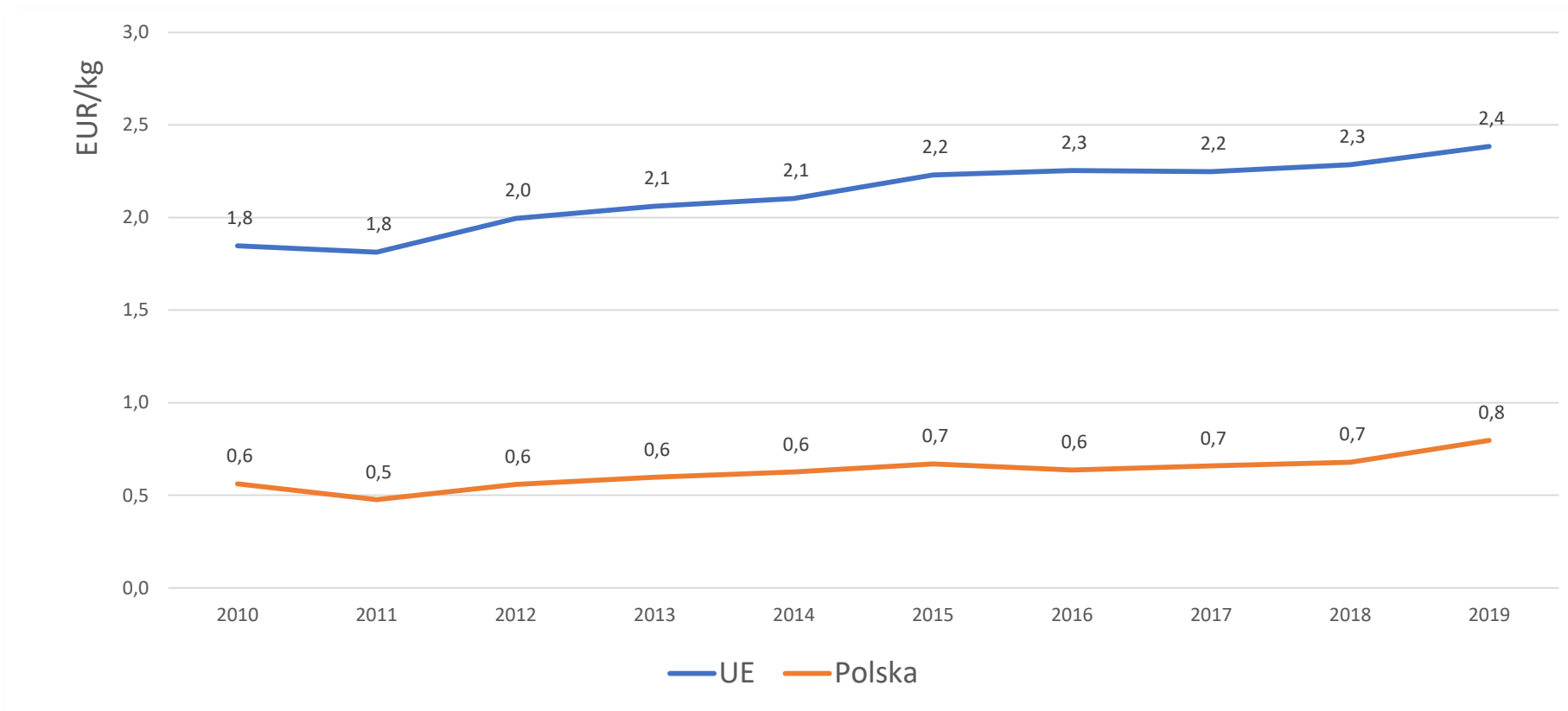
Produktywność zasobów (Resource productivity RP)



Wyraża stosunek Produktu Krajowego Brutto (PKB)
do krajowej konsumpcji materialnej (DMC)

PKB/DMC

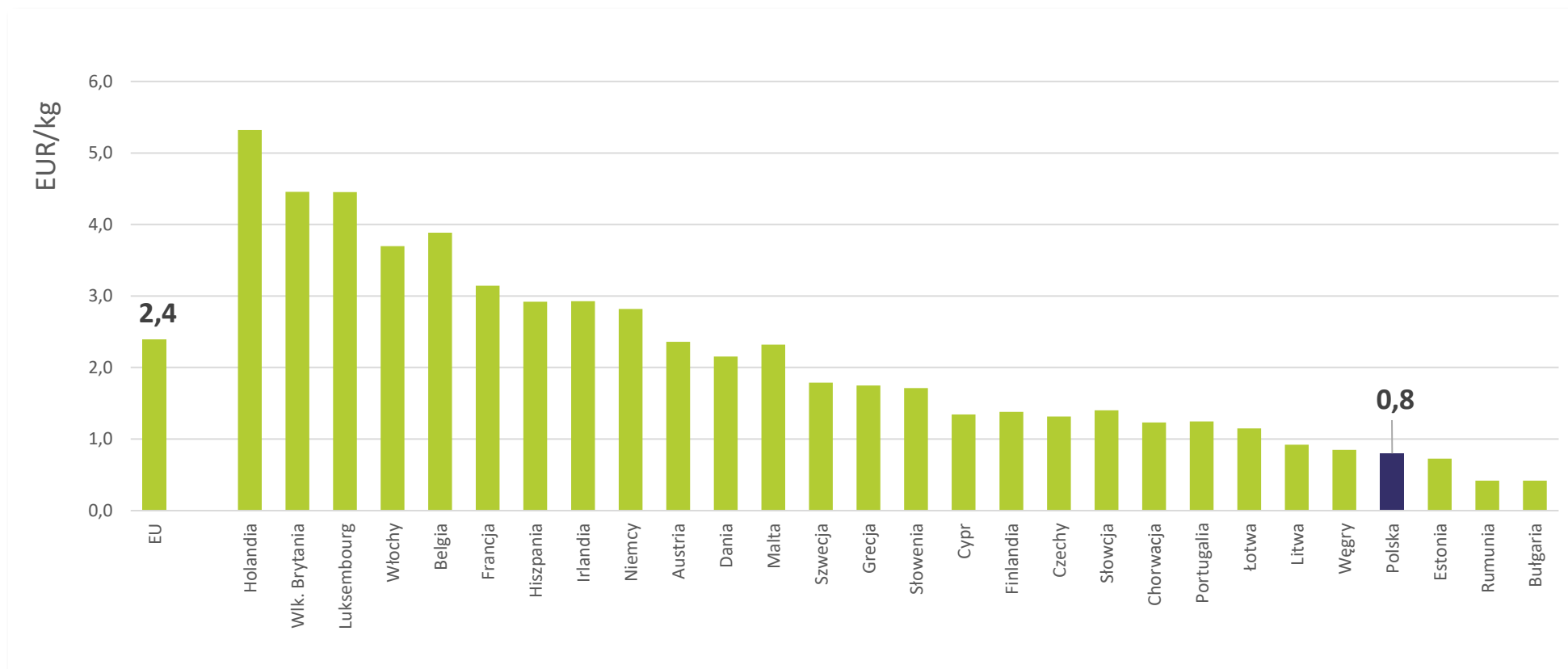
Produktywność zasobów dla Polski i UE



Źródło: opracowanie GUS na podstawie danych Eurostatu (Eurostat's Database, <http://ec.europa.eu/eurostat/>, Resource productivity [env_ac_rp], 15.04.2021).

Opracowanie: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/srodowisko-energia/srodowisko/ekonomiczne-aspekty-ochrony-srodowiska-2020,14,2.html>

Produktywność zasobów w krajach UE w 2019 r.



Źródło: opracowanie GUS na podstawie danych Eurostatu (Eurostat's Database, <http://ec.europa.eu/eurostat/>, Resource productivity [env_ac_rp], 15.04.2021).

Zużycie wody w przemyśle – źródło danych

Sprawozdanie OS-3 – o gospodarowaniu wodą, ściekach i ładunkach zanieczyszczeń

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej		OS-3 Sprawozdanie o gospodarowaniu wodą, ściekach i ładunkach zanieczyszczeń		Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl	
				Urząd Statystyczny 15-875 Białystok ul. Krakowska 13	
Numer identyfikacyjny – REGON		za rok 2020		Termin przekazania: do 29 stycznia 2021 r.	

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443, z późn. zm.).
Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAC WIELKIMI LITERAMI)

Lokalizacja zakładu		Symbole wpisywane w US
1	Województwo:	
2	Powiat:	a)
3	Gmina:	
4	Miejscowość:	
5	Polska Klasyfikacja Działalności – PKD 2007	

a) Symbol 7-cyfrowy.

Dział 1. Gospodarowanie wodą

Wyszczególnienie		dam ³ (tys. m ³)/rok (bez znaku po przecinku)	
0		1	
Woda pobrana z ujęć zakładu	podziemna (ze studni)	01	
	powierzchniowa śródlądowa	02	
	morskie wody wewnętrzne	03	
	razem	04	
	z odwadniania zakładów górnictwowych oraz obiektów budowlanych	05	
	w tym	06	
	nadająca się do wykorzystania w zakładzie własnym lub innym		
	w tym		
	użyta do produkcji w zakładzie własnym		

Wodochłonność przemysłu



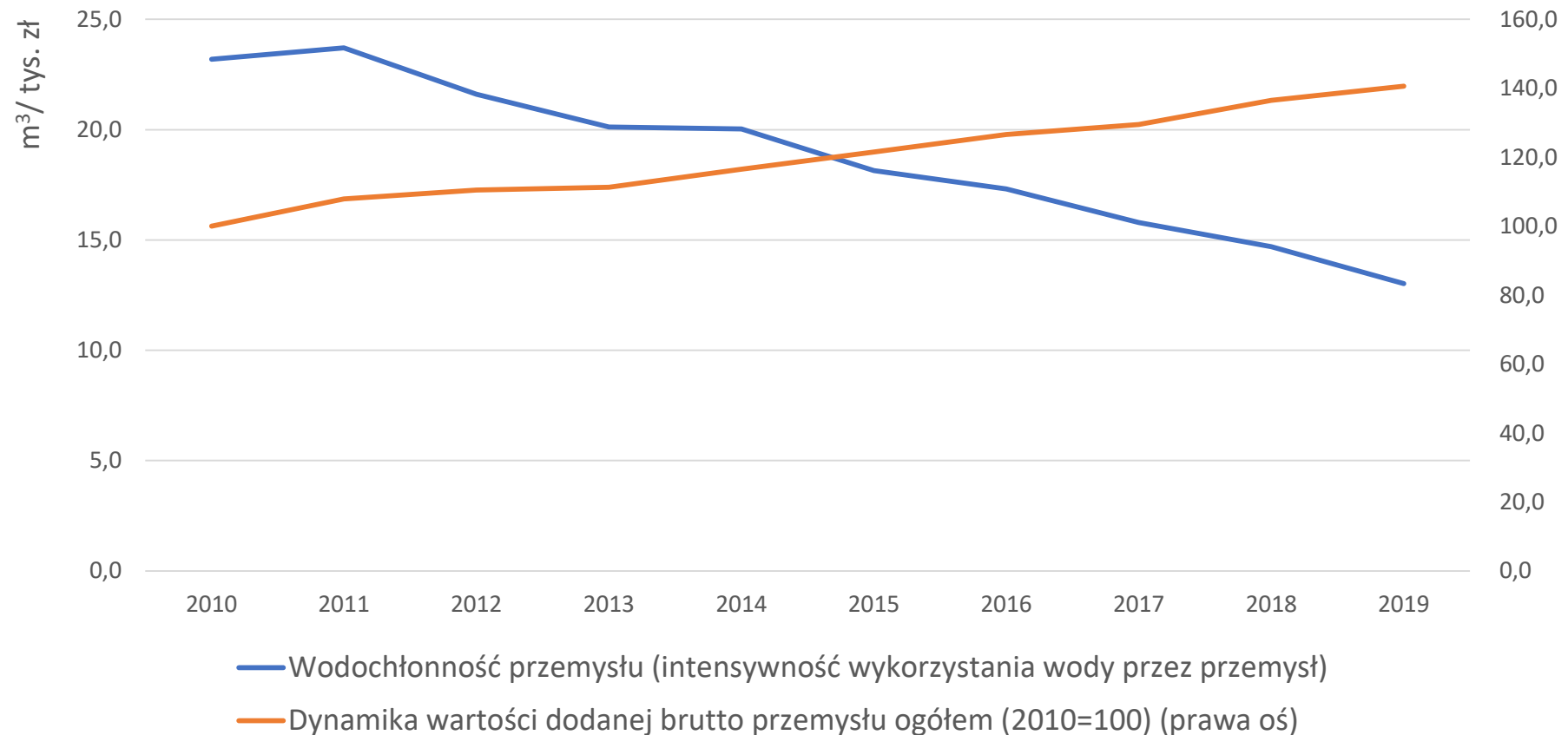
Wskaźnik wodochłonności przemysłu
– stosunek zużycia wody na potrzeby przemysłu do wartości dodanej brutto przemysłu

Rozdział 3. Środowiskowa efektywność produkcji

3.1. Gospodarowanie wodą

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wodochłonność przemysłu (intensywność wykorzystania wody przez przemysł) w m ³ /tys. zł	23,2	23,7	21,6	20,1	20,0	18,1	17,3	15,8	14,7	13,0
Wartość dodana brutto przemysłu (ceny bieżące)	310 544	343 314	364 363	359 544	381 212	414 765	434 709	440 900	463 400	495 931
dynamika wartości dodana brutto przemysłu (ceny bieżące) 2010=100	100	108	111	111	117	122	127	130	137	142

Wodochłonność przemysłu



Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone – źródło danych

GUS GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY , al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa www.stat.gov.pl																
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	OS-6 Sprawozdanie o odpadach (z wyłączeniem odpadów komunalnych) za rok 2020															
Numer identyfikacyjny – REGON	Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 40-158 Katowice ul. Owocowa 3 Termin przekazania: do 29 stycznia 2021 r.															
<small>Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443, z późn. zm.). Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).</small>																
<small>(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAC WIELKIMI LITERAMI)</small>																
Lokalizacja zakładu (należy podać miejsce wytwarzania odpadów a nie siedziby zakładu, w przypadku tylko składowania odpadów miejsce składowania odpadów)																
Lokalizacja zakładu	Symbole wpisywane w US															
Województwo:																
Powiat:																
Gmina:																
Miejscowość:																
Polska Klasyfikacja Działalności – PKD 2007:																
Dział 1. Rodzaje i ilość odpadów w tysiącach ton (z jednym znakiem po przecinku)																
Rodzaje odpadów (patrz „Objaśnienia”)	Kody odpadów (patrz „Objaśnienia”)	Odpady wytworzone w ciągu roku													Odpady dotychczas składowane (nagromadzone w obiektach ^o własnych (stan na koniec roku))	
		Ogółem (rubryki 3+7+11+15)	poddane odzyskowi we własnym zakresie		unieszkodliwione we własnym zakresie			przekazane innym odbiorcom								
0	1	2	razem (rubryki 4+5+6)	wypełnianie wyrobisk własnych i innych	w inny sposób ^o	razem (rubryki 8+9+10)	termicznie	składowane w obiektach ^o własnych	w inny sposób ^o	razem (rubryki 12+13)	do procesów odzysku	do procesów unieszkodliwiania	w tym w obiektach ^o	magazynowane czasowo	16	
01	OGÓLEM (wiersze od 2 do 30)															
02																
03																
04																

Kryterium sprawozdawcze:

Do składania sprawozdań OS-6 zobowiązane są jednostki, które wytworzyły na terenie jednej gminy w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tysiąca ton odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) lub posiadają 1 mln ton i więcej odpadów nagromadzonych na własnych.

Badana zbiorowość: ok. 2 tys. zakładów

Sprawozdanie OS-6 – o odpadach (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

Dane dostępne 30 czerwca następnego roku



Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone



TABLE 9 (165). WASTE³ IN INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS IN 2019 R.

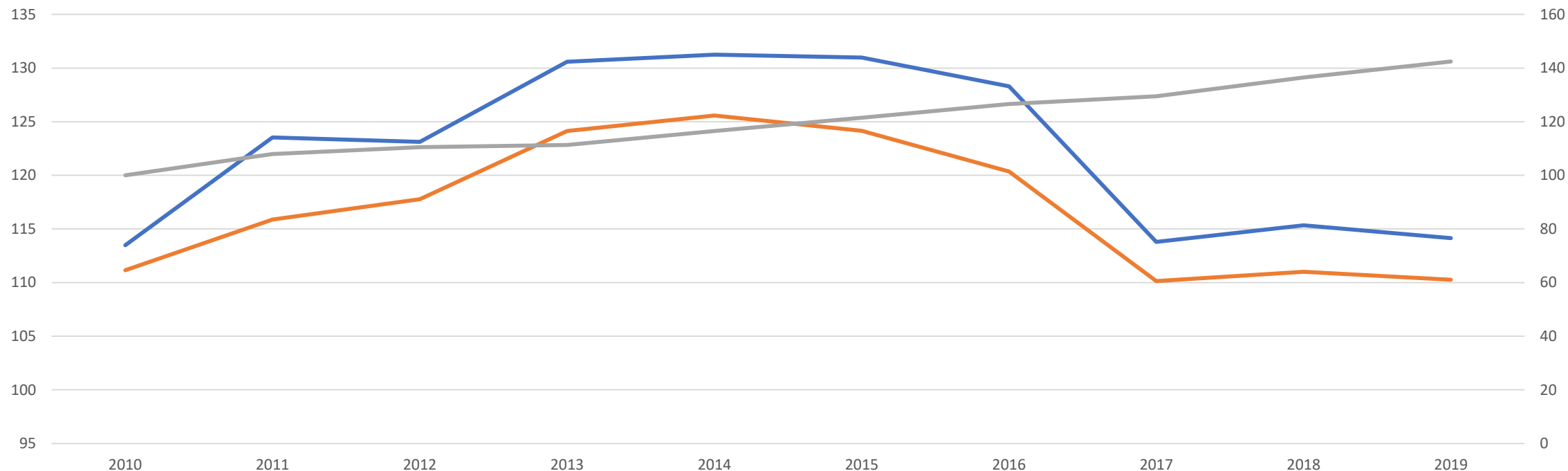
WASTE³ IN INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS IN 2019

[Powrót do spisu tabelic](#)
[Return to list of tables](#)

SEKCJE I DZIAŁY SECTIONS AND DIVISIONS	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated; end of the year)	
	ogółem grand total	poddane odzyskowi ^e recovered ^e	unieszkodliwione ^e treated ^e		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	magazynowane czasowo temporarily stored		
			w tym of which					
			razem total	termicznie thermally				składowane ^d landfilled ^d
w tys. t in thousand tonnes								
OGÓŁEM	110264,0	23217,4	23708,1	287,4	18761,3	61990,7	1347,7	1782418,2
TOTAL								
Górnictwo i wydobywanie	63703,6	14237,4	7993,4	—	7734,0	41094,8	378,0	827844,0
Mining and quarrying								
W tym w ydobyciu węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	30269,7	11569,0	5640,4	—	5603,5	12797,8	262,5	424197,4
Of which mining of coal and lignite								
Przetwórstwo przemysłowe	27165,2	7941,8	5434,9	46,2	3536,7	13048,7	739,8	280469,6
Manufacturing								

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku [tys. t]	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
OGÓŁEM	113 479	123 524	123 124	130 593	131 256	130 985	128 307	113 793	115339	114 134
W przemyśle: sekcje PKD B+C+D+E	111 147	115 875	117 767	124138	125 578	124 156	120 351	110 145	110 996	110 264


Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone



- odpady z wyłączeniem odpadów komunalnych
- odpady wytworzone w przemyśle: sekcje B+C+D+E
- dynamika wartości dodanej brutto przemysłu (ceny bieżące) 2010=100 (prawa oś)

Odpady komunalne – źródło danych

Sprawozdanie M-09 – o wywozie i przetwarzaniu odpadów komunalnych

 GUS GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY , al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa www.stat.gov.pl		
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	M-09 Sprawozdanie o wywozie i przetwarzaniu odpadów komunalnych	Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 20-068 Lublin ul. St. Leszczyńskiego 48
Numer identyfikacyjny – REGON	za 2020 r.	Termin przekazania: do 22 lutego 2021 r.

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443, z późn. zm.).
 Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

(e-mail sekretaratu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIĆ WIELKIMI LITERAMI)

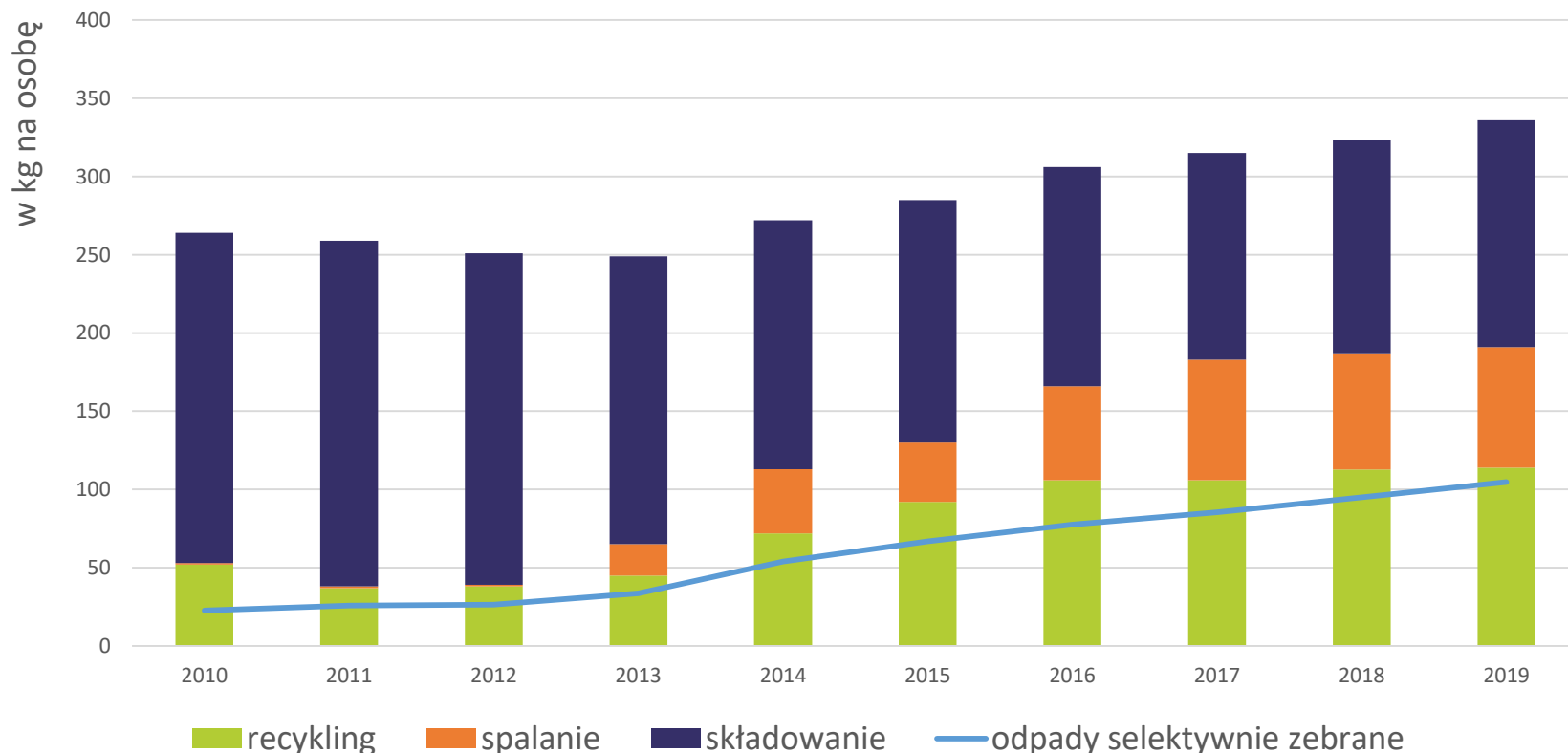
Uwaga: Jednostka prowadząca działalność na terenie różnych województw sporządza odrębne sprawozdanie M-09 dla każdego województwa.

Dział 1. Odpady komunalne zmieszane odebrane lub zebrane w ciągu roku

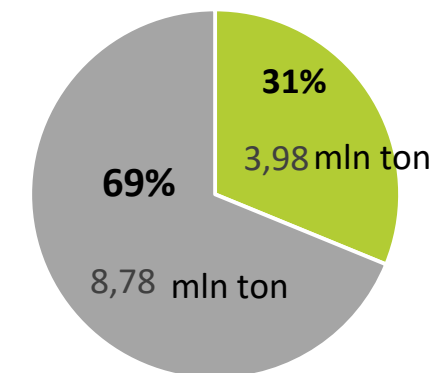
Lp.	Nazwa gminy ^{a)} z której terenu zostały odebrane lub zebrane odpady	Odpady ogółem-bez odebranych lub zebranych selektywnie	z tego pochodzące z:	
			gospodarstw domowych	pozostałych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)
		<i>tony^{b)}</i>		
0		1	2	3
01	Ogółem			
02				
03				
04				
05				
06				
07				

a) Dla gmin miejsko-wiejskich należy podać dane oddzielnie dla miasta i obszaru wiejskiego. b) Z dwoma znakami po przecinku.

Zagospodarowanie odpadów komunalnych w Polsce

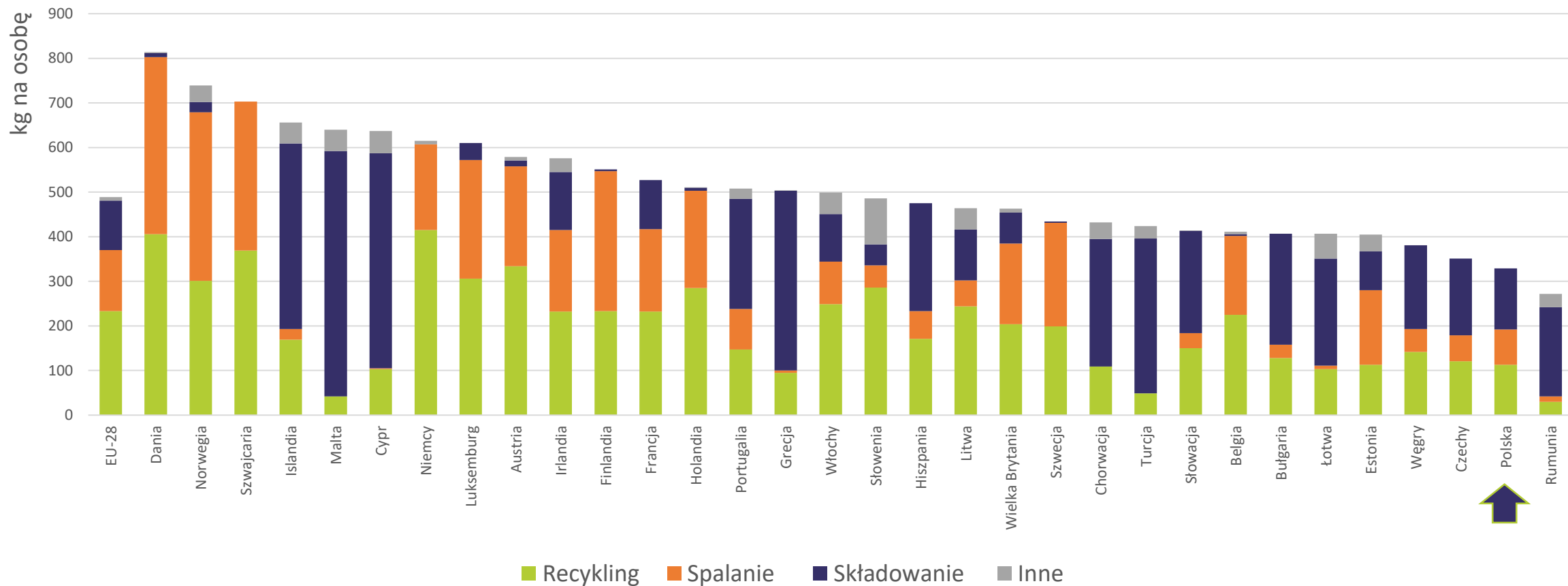


2019 - 12,75 mln ton



- odpady selektywnie zebrane
- odpady zmieszane

Zagospodarowanie odpadów komunalnych w państwach Europy w 2019 r.

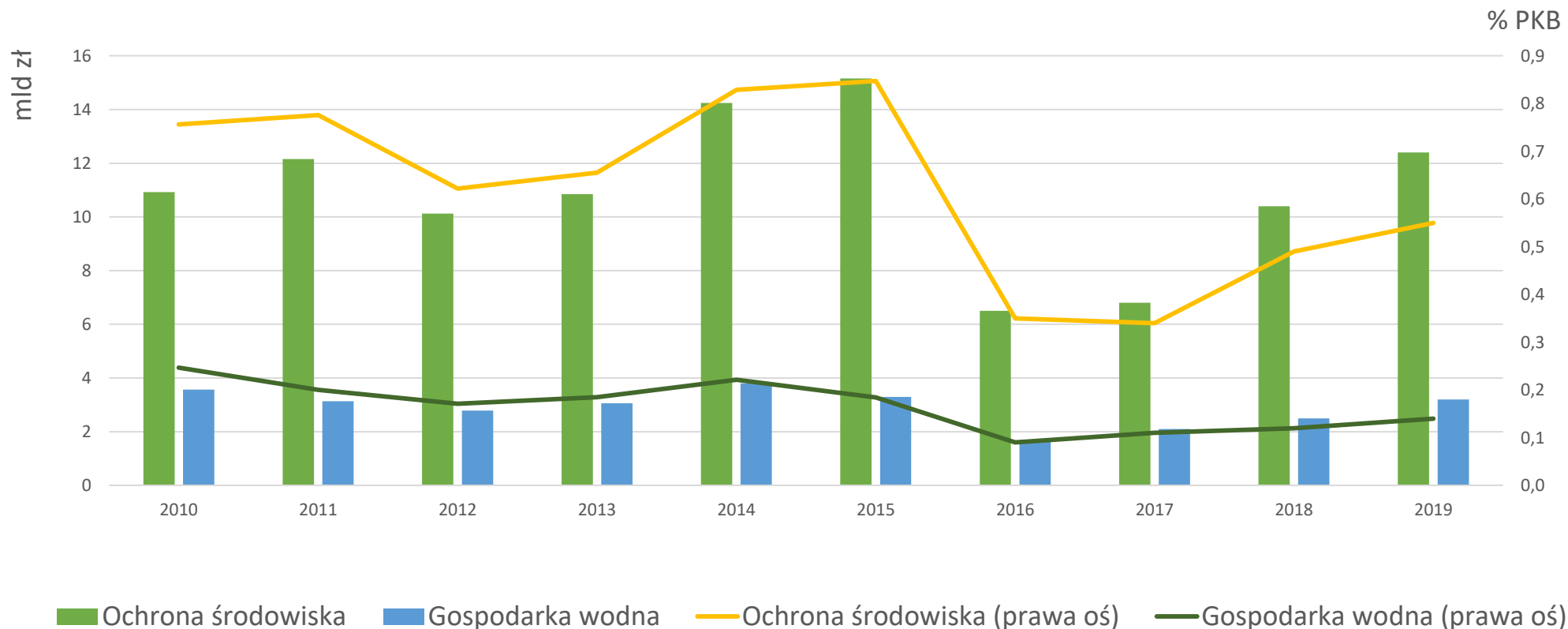


Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej – źródło danych

Załącznik do sprawozdania F-03, SP i SG-01 – środki trwałe, dotyczący nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych

Lokalizacja		Symbol terytorialny (wyposażenia US)	Kierunek poniesionych nakładów			Nakłady poniesione w roku sprawozdawczym ogółem ^{d)} (rubryki od 8 do 16)	Według źródeł finansowania										
nazwa województwa, powiatu i gminy	1 – miasto 2 – wieś ^{e)}		nazwa	symbol			własne	środki z budżetu					z zagranicy	fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe	inne środki, w tym nakłady niesfinansowane	
	kierunku	rodzaju urządzeń ^{e)}		centralnego	wojewódzwa	powiatu		gminy	13	14	15	16					
według wykazu 3A			w tys. zł (z jednym znakiem po przecinku)														
01	Ogółem																
02																	
03																	
04																	
05																	

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej



Dane GUS na potrzeby pomiaru transformacji kraju w kierunku GOZ

Transformacja społeczno-gospodarcza kraju w kierunku GOZ.



Utopia czy cel na wyciągnięcie ręki?



Dziękuję za uwagę

Więcej informacji można znaleźć na stronie Głównego Urzędu Statystycznego:
<http://stat.gov.pl>

oraz na stronie projektu:
<http://circularhotspot.pl/pl/oto-goz>

Kontakt: **WIESŁAWA DOMAŃSKA** – Zastępca Dyrektora Departamentu Badań Przestrzennych i Środowiska GUS
W.Domanska@stat.gov.pl